

Основні компоненти розбудови національної системи охорони здоров'я

25 квітня 2018 р. у Києві, в рамках XI Міжнародного медичного форуму та Міжнародного медичного конгресу відбувся I Національний симпозиум Української медичної експертної спільноти (УМЕС) «Здоров'я українця — найвища цінність держави», який зібрав небайдужих до долі вітчизняної медицини і національної безпеки взагалі експертів у різних сферах, тим чи іншим чином дотичних до охорони здоров'я.

Під час заходу мова йшла про компоненти Національної стратегії охорони здоров'я України, кожному з яких було присвячено окрему секцію.

Лідерство та ефективне управління

У цьому блоці було представлено доповіді «Людський потенціал нації. Принципи, цілі і цінності, що об'єднують» (Тарас Бебешко, УМЕС, «Інститут людства»), «Стратегічні підходи до лідерства і управління в охороні здоров'я» (Валерія Лехан, УМЕС, Асоціація організаторів охорони здоров'я Дніпропетровської обл.), «Стратегія охорони здоров'я: джерела обґрунтування та моніторинг — орієнтація на людину і націю» (Святослав Ханенко, УМЕС, Київське відділення ГО «Українська асоціація сприяння охороні здоров'я населення»), «Безпека країни та безпека громадян: контекст охорони здоров'я» (Всеволод Стеблюк, УМЕС, «Львівське братство»), «Самоврядування публічних професій в охороні здоров'я» (Костянтин Надутий, УМЕС, «ПРО S VITA»).

Система громадського здоров'я

Цей блок був представлений доповіддю «Громадське здоров'я в системі координат нової національної системи охорони здоров'я України» (Оксана Фірсова, Національна академія державного управління при Президентові України).

Кадрова політика та наука

У рамках цього блоку було представлено доповіді «Засади національної політики охорони здоров'я України у сфері кадрових ресурсів» (Ігор Найда, УМЕС, «ПРО S VITA»), «Післядипломна медична освіта та безперервний професійний розвиток професіоналів охорони здоров'я» (Олександр Толстанов, УМЕС, ВГО «Спілка громадських організацій «Народна рада»), «Наука і інноваційний

розвиток — нові вимоги до спеціалістів і процесів» (Андрій Горбань, УМЕС), «Ключові аспекти співпраці УМЕС та молодих науковців медичного профілю» (Наталія Куфтеріна, Голова Рад молодих вчених при Міністерстві охорони здоров'я України, Харківській обласній державній адміністрації, Харківському національному медичному університеті).

Фінансування та державно-приватне партнерство

У цьому блоці присутні почули доповіді «Превенція — складова системи громадського здоров'я України» (Оксана Солдатенко, УМЕС, «ПРО S VITA»), «Бюджет, обов'язкове і добровільне медичне страхування, кошти фізичних і юридичних осіб — складові фінансової стійкості і розвитку національної системи охорони здоров'я» (Тетяна Бутківська, Українська асоціація сприяння охороні здоров'я населення), «Приватна ініціатива в охороні здоров'я: медицина інноваційних технологій — медицина майбутнього» (Ростислав Валіхновський, УМЕС, Всеукраїнська асоціація пластичних, реконструктивних і естетичних хірургів).

Медичне обслуговування: доступність, якість і безпека

Цей блок було наповнено доповідями «Національна модель первинної медичної допомоги населенню» (Лариса Матюха, УМЕС, Українська асоціація сімейної медицини), «Стратегія розвитку національної екстреної медичної допомоги» (Анатолій Рогов, УМЕС, Всеукраїнська асоціація працівників швидкої та невідкладної допомоги та медицини катастроф), «Стоматологічне здоров'я — важлива складова якісного довголіття людини» (Ірина Мазур, УМЕС, Асоціація стоматологів України), «Спеціа-

РЕЗОЛЮЦІЯ I Національного симпозиуму УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТНОЇ СПІЛЬНОТИ «Здоров'я українця — найвища цінність держави»

Ми, учасники I Національного симпозиуму Української медичної експертної спільноти (УМЕС) «Здоров'я українця — найвища цінність держави», зазначаємо, що в Україні стрімко поглиблюється демографічна криза, яка стала найбільшою загрозою для української державності й найкритичнішим викликом для української нації.

Національне багатство країн в сучасному глобалізованому світі від 60 до 80% складається з людського потенціалу. Ми втрачаємо головну складову нашого національного багатства, а отже, й перспективу економічного зростання та добробуту.

На сьогодні охорона здоров'я вже 60% надходжень отримує безпосередньо з кишень пацієнтів і їх сімей. Держава і далі не прагне робити економіку охорони здоров'я прозорою, підвищувати соціальну захищеність громадян. В медичному середовищі й серед населення панує непевність в завтрашньому дні. Перспективні медичні кадри й працездатне населення покидають Україну. Старі й немічні гинуть, часто не отримавши адекватної медичної допомоги через неспроможність її оплатити. Абсолютна більшість громадян не відчувають змін на краще або вважають, що ситуація в охороні здоров'я погіршується.

Натомість інститути державної влади активно вдаються до імітації реформ. За цілі реформи видаються проміжкові завдання, реалізація яких не може бути ні вимірною, ні оцінена під кутом зору здоров'я людини та її благополуччя. Безсистемні, фрагментарні та неконтекстні зміни сіють хаос, нищать існуюче, не формуючи нового — цілісного і гармонійного. Це прикривається дорогою й галасливою пропагандистською інтервенцією.

УМЕС посіпль з широким колом представників громадянського суспільства, що взяли участь у Симпозиумі, констатує, що метою системи охорони здоров'я України повинна бути висока тривалість здорового життя українців, а мегаціллю реформи — досягнення неухильного підвищення цього показника.

Інші цілі та завдання повинні бути пов'язані із зазначеною метою і мегаціллю та спрямовані на їх досягнення.

Управління змінами в системі охорони здоров'я України, відповідно до рекомендацій ВООЗ, має спиратись на національний контекст та забезпечувати гармонізацію з цілями, встановленими світовою і європейською спільнотою для національних систем охорони здоров'я і суспільств в цілому. Зміни в охороні здоров'я повинні здійснюватись на основі комплексної стратегії, яка охоплює усі складові системи охорони здоров'я.

Ми маємо узагальнене експертне бачення шляхів побудови нової національної системи охорони здоров'я, викладене в Концепції нової національної системи охорони здоров'я та Засадах національної стратегії охорони здоров'я.

Ми сповідуємо пріоритети людиноцентричності, духовності й соціальної справедливості та національної безпеки і зазначаємо прагнення розпочати роботу над НАЦІОНАЛЬНОЮ СТРАТЕГІЄЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я у співпраці з усіма заінтересованими сторонами, передусім зі сторонами соціального діалогу, науковцями, професійними медичними асоціаціями, пацієнтськими та іншими організаціями громадянського суспільства на засадах множинності, недомінації та синергії.

Ми пропонуємо:

- законодавчій гілці влади — Верховній Раді України — виконати свій, передбачений законом обов'язок, та закріпити мету охорони здоров'я в законі;
  - виконавчій гілці влади — Уряду України — внести корективи в свої плани і завдання, чітко пов'язати їх із впливом на тривалість життя українців та продемонструвати це суспільству;
  - співпрацю, експертну підтримку й допомогу усім, хто поділяє зазначену мету, наші пріоритети та засадничі принципи.
- Творимо майбутнє української нації разом!

25 квітня 2018 року
м. Київ

лізована і високоспеціалізована медична допомога: доступність і інноваційний розвиток» (Ігор Шкробанець, НАМН України), «Медична реабілітація та її медико-соціальний і медико-економічний потенціал» (Володимир Мартинюк, УМЕС, Європейська академія дитячої інвалідності, Всесвітня асоціація дитячих неврологів), «Оцінка технологій охорони здоров'я як інструмент підвищення якості медичної допомоги» (Костянтин Косяченко, УМЕС, Українське агентство з оцінки технологій охорони здоров'я).

Інформатизація

Блок інформатизації було представлено доповідями «Стратегія розвитку електронної охорони здоров'я України» (Петро Клиенко, УМЕС, «Українська асоціація сприяння охороні здоров'я населення», Олександр Ковальчук, «Українська асоціація сприяння охороні здоров'я населення»), «Електронні права і безпека пацієнта» (Віктор Сердюк, Рада захисту прав та безпеки пацієнтів), «PRO S VITA»; Валентина Очеретенко, Українська діабетична федерація).

Ефективна фармацевтична політика

Заключний блок симпозиуму було представлено доповідями «Розвиток вітчизняного фармакологічного сектору економіки в умовах медичної реформи» (Олександр Чумак, УМЕС, Асоціація виробників ліків України) та «Роль фармацевтичного працівника як члена медичної команди в системі охорони здоров'я» (Олег Клімов, УМЕС, ГО «Всеукраїнська фармацевтична палата»).

Після пленарних доповідей відбулася жвава дискусія, в ході якої прийнято рішення прийняти за основу проект Резолюції I Національного симпозиуму Української медичної експертної спільноти «Здоров'я нації — найвища цінність держави», і надавати свої побажання і зауваження до координаційної ради УМЕС. Текст проекту резолюції ми пропонуємо до уваги наших читачів.

Далі буде...

*Олександр Устінюв,
фото Сергія Бека*